

DATOS IDENTIFICATIVOS

Expresión corporal e danza

Materia	Expresión corporal e danza			
Código	P02G050V01402			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Fernández Villarino, María de los Ángeles			
Profesorado	Fernández Villarino, María de los Ángeles			
Correo-e	marianfv@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B6	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano.
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.
B8	Coñecemento e comprensión da estrutura, función e desenvolvemento das diferentes manifestacións da motricidade humana.
B9	Coñecemento e comprensión dos fundamentos do exercicio físico, xogo motor, danza, expresión corporal e actividades na natureza.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B15	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C1	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e ao deporte con atención ás características individuais e contextuais das persoas
C4	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde dos escolares debido á práctica de actividades físicas inadecuadas
C5	Capacidade para planificar, desenvolver e avaliar a realización de programas de deporte e actividade física escolar
C6	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e do deporte
C18	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de adultos, maiores e discapacitados
C25	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de actividades físico-deportivas recreativas

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
- Coñecer os fundamentos básicos da expresión corporal e da danza.	B1 B2 B7 B8 B9 B23	C1 C6 C18 C25
- Entender a expresión corporal e a danza como medio de comunicación interpersonal.	B4 B6 B15	C5
- Diferenciar os compoñentes da expresión corporal e a danza e o seu contido educativo.	B7 B8 B20 B26	C1 C4
- Ser capaz de planificar e programar actividades de Expresión Corporal e Danza	B7 B8 B9	C1 C4 C5 C6
- Buscar información e recursos para actuar ante as dificultades de práctica motriz dos alumnos	B2 B8 B9 B15 B23	C1 C4 C18
- Ser capaz de planificar para avaliar	B13 B15 B26	C1 C5 C25
- Favorecer o traballo en equipo	B24 B25 B26	
- Fomentar no alumnado actitudes de respecto á diversidade e á interculturalidade	B8 B15	C1
- Xerar inquietude e motivación cara á profundización no estudo da danza e a expresión corporal	B25 B26	C1

Contidos

Tema	
Teórico. 1. A expresión corporal e a danza no contexto educativo	1.1 A expresión corporal e a danza nos diferentes curriculums educativos 1.2. Obxectivos e bloques de contidos 1.3. Carácter global e interdisciplinar 1.4. A expresión corporal e a danza como medio de integración
Teórico. 2. Consideracións básicas en torno ao corpo e a comunicación	2.1. O corpo 2.1. A linguaxe do corpo
Teórico. 4. Expresión corporal. Aproximación conceptual e formulación didáctica	3.1. Presupostos teóricos da expresión corporal. 3.2. Didáctica da expresión corporal
Teórico. 3. As dimensións e os compoñentes do movemento expresivo	4.1. Os preliminares 4.2. A dimensión corporal 4.3. A toma de conciencia do corpo expresivo 4.4. A dimensión espacial 4.5. A dimensión temporal 4.6. A dimensión dinámica 4.7. A dimensión extensiva 4.8. A dimensión relacional
Teórico. 5. Aproximación á danza como manifestación corporal expresiva	5.1. Primeiras reflexións ao redor da danza e a súa relación coa expresión corporal 5.2. Breve revisión histórica da evolución da danza
Teórico. 6. Formulación didáctica da danza	T.6.1. Orientacións en practica da danza T.6.2. Didáctica da danza
Teórico. 7. Práctica e a análise da danza educativa	T.7.1. Os contextos da danza educativa T.7.2. As unidades estruturais e a danza educativa T.7.3. A danza educativa e as habilidades expresivas
Práctico. 1. Presentación e coñecemento do grupo	P.1.1. O grupo clase ante as actividades de expresión corporal e danza P.1.2. Presentación e coñecemento do grupo
Práctico. 2. Ritmo	P.2.1. Ritmos internos e ritmos externos P.2.2. Compoñentes do ritmo desde o punto de vista musical P.2.3. Adaptación do movemento a diferentes ritmos musicais P.2.4. Valoración expresiva do movemento e do ritmo

Práctico. 3. Espazo	P.3.1. Valoración expresiva do espazo p.3.2. Análise dos compoñentes do espazo P.3.3. Tipos de espazos P.3.4. Figuras e volumes
Práctico. 4. O corpo e o movemento	P.4.1. Aproximación á danza clásica P.4.2. Colocación corporal P.4.3. Elementos básicos P.4.4. Características e recursos educativos da danza clásica
Práctico. 5. Danzas dos animais	P.5.1. A danza educativa e o traballo interdisciplinar P.5.2. Danzas dos animais
Práctico 6. Danzas do Mundo	P.6.1. A danza educativa e o traballo intercultural. P.6.2. Danzas do mundo
Práctico 7. Composición coreográfica	P.7.1. Proceso de construción Coreográfica

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	15	45
Prácticas de laboratorio	30	30	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	12	24
Traballos tutelados	8.5	8.5	17
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Traballos e proxectos	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición da profesora sobre as ideas e contidos básicos da materia
Prácticas de laboratorio	Vivenciación dos contidos prácticos da materia guiados pola profesora
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exporanse pequenas tarefas e problemas que se resolverán virtualmente mediante a plataforma de teleformación Tem@. Ademais realizarase unha coreografía final e puntualmente traballarase sobre artigos científicos relacionados coa materia e que proporcionará a profesora
Traballos tutelados	Todos os traballos necesarios para a superación da materia serán tutelados no seu transcurso, ben de maneira presencial cando se desenvolvan deste xeito; ben de maneira virtual.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realizaranse, ademais das titorías específicas para a materia, a través do correo electrónico e do uso da plataforma de teleformación Tem@
Traballos tutelados	Realizaranse, ademais das titorías específicas para a materia, a través do correo electrónico e do uso da plataforma de teleformación Tem@
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realizaranse, ademais das titorías específicas para a materia, a través do correo electrónico e do uso da plataforma de teleformación Tem@
Traballos e proxectos	Realizaranse, ademais das titorías específicas para a materia, a través do correo electrónico e do uso da plataforma de teleformación Tem@

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Sesión maxistral	Elaboración de un mapa conceptual de los contenidos de la materia que se elaborará a lo largo del curso y que se defenderá mediante exposición oral al finalizar los contenidos	50	B1 C1 B2 C4 B4 C5 B6 C6 B7 C18 B8 C25 B9 B20 B23
Resolución de problemas e/ou exercicios	A realización de tarefas propostas sobre artigos científicos e a resolución de investigacións respecto dos contidos da materia	0	

Trabajos e proxectos	En este apartado valoraremos el proceso de construcción coreográfica y el resultado de la misma. Se ponderará en este apartado el proceso con un 80% y el resultado con un 20%. El proceso se controlará con la elaboración, por parte del profesorado, de un diario individualizado de cada grupo, de las sesiones desarrolladas para la elaboración de la coreografía	50	B13 B15 B24 B25 B26
----------------------	---	----	---------------------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación final da materia calcularase a partir da suma das notas parciais de cada metodoloxía de avaliación, é dicir: mapa conceptual (50%) + valoración do proceso de elaboración da coreografía (50%); a condición de que se supere o 50% de cada unha das partes. Cando o alumno necesite de máis dunha convocatoria para superar a materia, gardaranse notas parciais durante a segunda edición da convocatoria; é dicir, na convocatoria de xullo manteranse aquelas notas parciais que o alumnado teña superadas, e só presentarán aquelas que non superaron. Polo tanto, para as demais convocatorias, o alumnos deberá concorrer a unha proba escrita de pregunta curta para superar a materia.

Bibliografía. Fontes de información

- Sefchovich, G., **Expresión corporal y creatividad**, 2005,
- Learreta Ramos, B.; Ruano Arriaga, K. y Sierra Zamorano, M.A., **Didáctica de la expresión corporal: talleres monográficos**, 2006,
- Martínez López, E., **Ritmo y expresión corporal mediante coreografías**, 2006,
- Motos Teruel, T., **Prácticas de la expresión corporal**, 2007,
- Trias, N.; Pérez, S. y Araújo, J., **Juegos de música y expresión corporal**, 2007,
- Chazín, S.M., **Juegos de expresión corporal para niños**, 2007,
- Montesinos Ayala, D., **La expresión corporal. Su enseñanza por el método natural evolutivo**, 2004,
- Markessinis, A., **Historia de la Danza desde sus orígenes**, 1995,
- Castañer, M. y Camerino, O., **Unidades didácticas para primaria I. Bailando en la escuela. El cuerpo expresivo. Material alternativo y percepción**, 1992,
- Ortiz Camacho, M.M., **Expresión corporal: una propuesta didáctica para el profesorado de educación física**, 2002,
- García Ruso, H., **La danza en la escuela**, 1997,
- Motos Teruel, T., **Iniciación a la expresión corporal: una propuesta didáctica para el profesorado de educación física**, 1983,
- Learreta Ramos, B., **Los contenidos de la expresión corporal**, 2005,
- Santiago Martínez, P., **Expresión corporal y comunicación: teoría y práctica de un programa**, 2004,
- Kalmar, D., **¿Qué es la expresión corporal?: a partir de la corriente de trabajo creada por Patricia Stokoe**, 2005,
- Viti, E., **la danza per i Bambini: metodologia della danza educativa**, 2006,
- Recca, M., **¿Qué es la danza-movimiento terapia?: el cuerpo en danza**, 2005,
- Abad Carlés, A., **Historia del ballet y la danza moderna**, 2004,
- Castañer, M., **Expresión corporal y danza**, 2000,

Recomendacións